

МЕТРОЛОГІЯ,
СТАНДАРТИЗАЦІЯ
І СЕРТИФІКАЦІЯ

WWW.K123.COM.UA

MSC.K123.COM.UA

[**a281@ukr.net**](mailto:a281@ukr.net)

Міжнародні, європейські та міждержавні стандарти

Міжнародні стандарти ISO серії 9000

визначають розроблення,
впровадження та функціонування
систем якості.

Розроблені **технічним комітетом
ISO/TC 176** в результаті узагальнення
накопиченого національного досвіду
різних країн.

Міжнародні, європейські та
міждержавні стандарти

ISO 9000:2000. Системи управління
якістю. Основні положення та
словник.

Стандарт розроблено **Технічним
комітетом ISO/TC 176** „Управління
якістю і забезпечення якості”,
Підкомітетом SC 1 „Поняття та
термінологія”.

Міжнародні, європейські та міждержавні стандарти

*Міжнародні стандарти **ISO** серії
10000 містять Настанови щодо
перевірки системи якості,
кваліфікаційні вимоги до експертів-
аудиторів з перевірки системи
якості, керування програмою
перевірки якості.*

Міжнародні, європейські та міждержавні стандарти

*Міжнародні стандарти **ISO** серії
10000 містять Настанови щодо
перевірки системи якості,
кваліфікаційні вимоги до експертів-
аудиторів з перевірки системи
якості, керування програмою
перевірки якості.*

Міжнародні, європейські та міждержавні стандарти

Ця серія стандартів складається з:

ISO 10005:1995. Управління якістю. Настанови щодо якості пла-нування.

ISO 10007:1995. Управління якістю. Настанови щодо управління конфігурацією.

ISO 10011-1:1990. Настанови щодо аудиту систем якості. Частина 1.Перевірка.

ISO 10011-2:1991. Настанови щодо аудиту систем якості. Частина 2.Критерії кваліфікації для аудиторів систем якості...

Міжнародні, європейські та міждержавні стандарти

ISO/DIS10006. Управління якістю. Настанови щодо управління якістю проектування.

ISO/DIS 10012-2. Вимоги гарантії якості вимірювального устаткування. Частина 2.

Управління процесами вимірювання,

ISO/DIS 10014. Настанови щодо управління економікою якості. 3. Нові пропозиції

ISO/NP 10015. Настанови щодо постійного навчання і підвищення кваліфікації. Записи перевірки і тестування. Подання результатів.

ISO/NP 10017. Настанови щодо використання статистичних методів в серії стандартів ISO 9000.

Міжнародні, європейські та міждержавні стандарти

Міжнародні стандарти ISO серії 14000
розглядають системи і настанови щодо
захищеності навколишнього середовища,
системи управління навколишнім
середовищем, технічні вимоги і
настанови щодо його використання, а та-
кож загальні настанови щодо принципів,
систем та заходів підтримки.

Міжнародні, європейські та міждержавні стандарти

Європейські стандарти **серії EN 29000 і EN 45000**

регламентують **розробку систем якості, оцінювання відповідності, сертифікації систем якості та акредитації органів з сертифікації.**

Міжнародні, європейські та міждержавні стандарти

До складу європейських стандартів серії EN 45000 входять:

EN 45001. Загальні вимоги до діяльності випробувальних лабораторій.

EN 45002. Загальні вимоги до оцінювання (атестації) випробувальних лабораторій.

EN 45003. Загальні вимоги до органів з акредитації лабораторій.

EN 45011. Загальні вимоги до органів з сертифікації продукції.

EN 45012. Загальні вимоги до органів з сертифікації систем якості.

EN 45013. Загальні вимоги до органів з сертифікації, що проводять атестацію персоналу.

EN 45014. Загальні вимоги до заяви постачальника про відповідність.

Міжнародні, європейські та міждержавні стандарти

Порядок розроблення міждержавних стандартів

ДСТУ 3281-95. Державний стандарт України. Порядок розроблення міждержавних стандартів.

ГОСТ 1.0:2003. Національна стандартизація. Основні положення

ДСТУ 1.2-2003. Національна стандартизація. Правила розроблення національних нормативних документів.

ГОСТ 1.5-2003. Національна стандартизація. Правила побудови, викладання, оформлення та вимоги до змісту нормативних документів.

ПМГ 03-93. Порядок реєстрації і підготовки до видання міждержавних нормативних документів з стандартизації.

КНД 50-013-93. Порядок укладання договорів на розроблення нормативних документів.

КНД 50-040-95. Порядок проведення експертизи та підготовки до затвердження проектів державних (міждержавних) стандартів та змін до них.

Національні системи стандартів

*Система національних стандартів згідно з **ДКНД (ДК 004)***

<i>Код</i>	<i>Назва</i>
------------	--------------

<i>01</i>	<i>Загальні положення. Термінологія. Стандартизація.</i>
-----------	--

<i>01.020</i>	<i>Термінологія.</i>
---------------	----------------------

<i>01.040</i>	<i>Словники</i>
---------------	-----------------

<i>01.120</i>	<i>Стандартизація. Загальні правила</i>
---------------	---

<i>03.</i>	<i>Соціологія. Послуги. Організація та керування підприємствами.</i>
------------	--

<i>03.120</i>	<i>Якість</i>
---------------	---------------

<i>03.120.01</i>	<i>Якість взагалі</i>
------------------	-----------------------

<i>03.120.10</i>	<i>Керування якістю</i>
------------------	-------------------------

<i>03.120.20</i>	<i>Сертифікація продукції та підприємств. Оцінювання відповідності.</i>
------------------	---

Національні системи стандартів

Комплекси стандартів та нормоконтроль технічної документації

Загально-технічні та організаційно-методичні **стандарти**, як правило, **об'єднують в комплекси (системи) стандартів** для нормативного забезпечення рішень технічних і соціально-економічних завдань в певній галузі діяльності.

Зараз **діє** понад **40 таких міждержавних систем**, які забезпечують організацію виробництва високоякісної продукції.

Національні системи стандартів

В Україні розроблено перші дев'ять стандартів національної системи стандартизації - **ДСТУ 1.0-2003, ДСТУ 1.2-2001, ДСТУ 1.3:2004, ДСТУ 1.5-2003, ДСТУ 1.6:2004, ДСТУ 1.7-2001, ДСТУ 1.11:2004, ДСТУ 1.12:2004, ДСТУ 1.13-2001**. Стандарти національної системи стандартизації позначаються перед номером стандарту цифрою

1. державної

Національні системи стандартів

Єдина система конструкторської документації (ЄСКД). Це система постійно діючих технічних і організаційних вимог, що забезпечують взаємний обмін конструкторською документацією без її переоформлення між країнами СНД ...

*Стандарти системи ЄСКД позначаються перед номером стандарту **цифрою 2**.*

Наприклад: ГОСТ 2.105-95.

Межгосударственный стандарт. Единая система конструкторской документации. Общие требования к текстовым документам.

Національні системи стандартів

Єдина система технологічної документації (ЄСТД).

Стандарти ЄСТД позначаються перед номером стандарту **цифрою 3**.

Державна система забезпечення єдності вимірювань (ДСВ).

Стандарти ДСВ позначаються перед номером стандарту **цифрою 8**.

Система стандартів безпеки праці (ССБП). - **12**.

Єдина система технологічної підготовки виробництва (ЄСТПВ). - **цифрою 14**

Національні системи стандартів

Система стандартів з якості

Система якості - це сукупність організаційної структури, методик, процесів і ресурсів, необхідних для здійснення управління якістю.

Якість продукції - це рівень **відповідності сукупності** технічних, експлуатаційних, економічних, естетичних та інших **параметрів продукту рівню потреб суспільства**, тобто рівень її (продукції) корисних для суспільства властивостей.

Національні системи стандартів

Система стандартів з якості

Екологічність продукції - це властивість рівня якості конкретної продукції, яка полягає у спроможності бути використаною за функціональним призначенням, **не завдавши неприпустимо негативного впливу на якість навколишнього середовища.**

Національні системи стандартів

Система стандартів з якості

ДСТУ 2925- 94 Якість продукції. Оцінювання якості. Терміни та визначення.

ДСТУ 3514--97 Статистичні методи контролю та Регулювання. Терміни та визначення

ДСТУ ISO 9000-2001

ISO 9000:2000 Система управління якістю. Основні положення та словник.

ДСТУ ISO 9001-2001 Система управління якістю. Вимоги.

ДСТУ ISO 9002-95 Модель забезпечення якості в процесі виробництва, монтажу та обслуговування...

Національні системи стандартів

Система стандартів з захисту довкілля

Витяг з державного класифікатора ДК 004

Код	Назва
-----	-------

13	Довкілля. Захист довкілля та здоров'я людини. Безпека
----	---

13.020	Захист довкілля
--------	-----------------

13.020.10	Керування довкіллям
-----------	---------------------

13.030	Відходи
--------	---------

13.040	Якість повітря
--------	----------------

13.060	Якість води
--------	-------------

13.080	Якість Ґрунту. Ґрунтознавство
--------	-------------------------------

13.100	Професійна безпека. Промислова гігієна
--------	--

13.120	Побутова безпека
--------	------------------

13.140	Шум та його вплив на людину
--------	-----------------------------

13.160	Вібрації та удар і їхній вплив на людину
--------	--

13.200	Запобігання аваріям та катастрофам
--------	------------------------------------

13.280	Захист від опромінення
--------	------------------------

13.300	Захист від небезпечних вантажів...
--------	------------------------------------

Національні системи стандартів

Система стандартів з захисту довкілля.

Система стандартів в галузі охорони природи (ССОП) розроблена Всесоюзним науково-дослідним інститутом стандартизації (ВНДІС) м. Москва та; доповнена в 1987 році. Система ССОП є невід'ємною складовою частиною комплексу стандартів держави.

В Україні використовують стандарти системи ССОП, за міждержавною угодою, а також **міжнародні стандарти ISO серії 14000.**

Національні системи стандартів

Стандарти з якості водних об'єктів

Якість води - це характеристика її складу і властивостей, яка визначає придатність для конкретних видів використання.

Національні системи стандартів

Стандарти з якості водних об'єктів

Якість водних об'єктів - це сукупність властивостей води по визначенню ступеня впливу фізико-хімічних та біо-логічних факторів на людей, рослинний і тваринний світ та довкілля в цілому.

Національні системи стандартів

Стандарти з якості водних об'єктів

Якість водних об'єктів - це сукупність властивостей води по визначенню Серед забруднень розрізняють фізичне, хімічне, біологічне й теплове ступеня впливу фізико-хімічних та біо-логічних факторів на людей, рослинний і тваринний світ та довкілля в цілому.

Серед забруднень розрізняють фізичне, хімічне, біологічне й теплове

Національні системи стандартів

Стандарти з якості водних об'єктів
ДСТУ ІБО 5667-3-2001 Якість води. Відбір проб.

ISO 5667-3:1994

ДСТУ ISO 6107-1:2004

ISO 6107-1:1996

ДСТУ 4107-2002,

ISO 5667-16:1998

ДСТУ EN 1420-1:2004

EN 1420-1:1999

Національні системи стандартів

Класифікація водних об'єктів та водокористувачів згідно із ГОСТ 17.1.1.02, ГОСТ 1.1.03, ГОСТ 17.1.1.04.

Правила охорони і загальні вимоги до охорони води природних джерел згідно із ГОСТ 17.1.3.04, ГОСТ 17.1.3.06, ГОСТ 17.1.3.07, ГОСТ 17.1.3.08.

Національні системи стандартів

*Терміни та визначання якості води
згідно із
ДСТУ ISO 6107,
ДСТУ 3041,
ГОСТ 17.1.1.01,
ГОСТ 27065,
ГОСТ 30813
ISO 6107*

Національні системи стандартів

*Відбирання проб води і загальні
технічні умови та методи випро-
бувань згідно із
ДСТУ ISO 5667-3,
ДСТУ 3920,
ДСТУ 3913,
ГОСТ 24481.*

Національні системи стандартів

*Правила вибору джерел і оцінку
якості питної води згідно із
ДСТУ EN 1420-1, EN 1420-1,
ГОСТ 2761, ГОСТ 24481.*

Національні системи стандартів

*Критерії якості і технічні вимоги
природної води для промислових
потреб згідно із ДСТУ 4004 і ДСТУ
3940, ГОСТ 17.1.2.03-90.*

Національні системи стандартів **Рекомендована література**

Нормативно-правова:

1. Закону України «Про стандартизацію»
2. Декрет КМУ "Про стандартизацію і сертифікацію" від 10.05.1993.
3. Декрет КМУ "Про державний нагляд за додержанням стандар-тів, норм і правил та відповідальність за їх порушення" від 08.04.1993.
4. УКНД - український класифікатор нормативних документів ДК 004-2003.
5. Каталог нормативних документів. Т.1. - К. Держстандарт. 2005. - 307с.
6. Міждержавні стандарти. Показчик. Кн.1, ч.1. - К. Держстан-дарт. 2004. -367с.